İHTİSASA HAZIRLIK – HADİS SORULARI 1

1. **Sahih hadisin tüm niteliklerini taşımasına rağmen, ravilerden birinin ya da birkaçının zabt sıfatı tam olmayan hadis çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?**

A. **Hasen Hadis**
B. Zayıf Hadis
C. Maklub Hadis
D. Aziz Hadis

İŞİAZ – Z %20 = Hasen

Hasen Hadis: Zabtı biraz gevşek olan adil ravilerin muttasıl senetle rivayet ettikleri şazz ve muallel olmayan hadistir.
Zayıf Hadis: Kabul şartlarını yani sahih ve hasen hadisin şartlarını taşımayan hadistir.
Maklub: Ravilerden birinin metindeki bir lafızda veya isnâddaki bir şahsın isminde yer değişikliği yapması veya da iki metnin senedini değiştirmesi suretiyle rivayet edilen hadîse maklûb denir.
Aziz: Senedin bütün tabakalarında ravi sayısı ikinin altına düşmediği hadistir

2. **Hz. Peygamber'in fiziki ve ruhi özellikleri, ibadet ve yaşayışı, giyim ve kuşam tarzı gibi konuların ele alındığı kitap türüne ne ad verilir?**

A. Rical
B. Etrâf
C. Fevâid
D. **Şemâil**

Rical Kitapları: Hadis ilminde râviler ve güvenilirliklerine dair kaleme alınan eserler

Etraf Kitapları. Rivayetlere kolayca ulaşabilmek ve bir hadisin çeşitli rivayetlerini bir arada görebilmek amacıyla kaleme alınan eserlerdir. Hadislerin baş tarafından bir kısmı zikredilmek suretiyle sahâbe adına veya hadis metinlerine göre alfabetik olarak düzenlenen eserlerin ortak adı.

Fevâid Kitapları. Bir âlimin veya çeşitli âlimlerin ferd ve garîb rivayetlerini bir araya getiren eserlerdir

Şemail Kitapları. Hz. Peygamber'in fizikî ve ruhî özellikleri, ibadet ve yaşayışı, giyim ve kuşam tarzı ile alakalı eserlerdir

3. **Fıkıh bablarına göre tasnif edilmiş, merfu nitelikli ahkâm hadislerini ihtiva eden kitaplara ne ad verilir?**

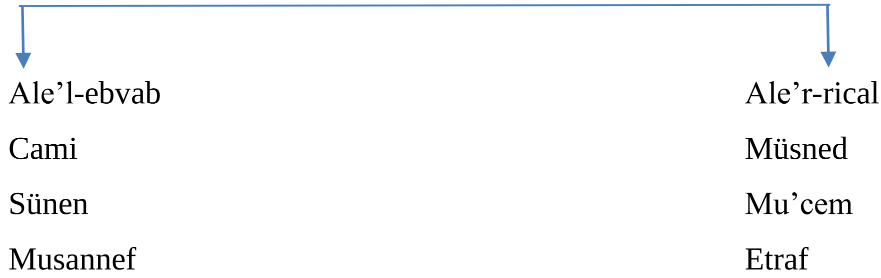
A. Sünen

B. Câmi

C. Musannef

D. Müsned

Hadis Kitaplarının Türleri

4. **Aşağıdakilerden hangisi hadis usulü edebiyatı ile ilgili mütekaddimûna ait eserlerdendir?**

A. Kavâidu't-Tahdîs

B. el-Kifâye fî İlmi'r-Rivâye

C. Tevcîhu'n-Nazar

D. et-Takrîb

Kavaidu’t-Tahdis: Cemâleddin el-Kāsımî’nin (ö. 1914) hadis usulüne dair eseri.

Tevcihu’n-Nazar Tahir el-Cezairi’nin eseri

Et-Takrib, İmam Nevevi

El-Kifaye, Hatib el-Bağdadi

5. **Tâbiûndan rivayet edilen söz ve fiiller hangi hadis türü içerisinde yer almaktadır?**

A. Müsned

B. Maktû

C. Mevkûf

D. Merfû

Müsned: Merfu-Muttasıl

Maktû: Tabiin

Mevkûf: Sahabe

Merfû: Hz. Peygamber Efendimiz (s.a.s)

6. Ravilerin sayısı bakımından mütevâtir derecesine ulaşmayan rivayetlere ne ad verilir?

A. Âhad

B. Mevkûf

C. Merfû

D. Garîb

Âhad: Mütevatir derecesine ulaşmayan hadisler

Mevkûf: Sahabe

Merfû: Hz. Peygamber Efendimiz (s.a.s)

Garîb: Bir ravi

Hadisin bize ulaşması açısından

↓ Mütevatir

↓ Ahad

Meşhur,aziz,garib

7. Hadisleri ilk defa tedvin eden tâbiî aşağıdakilerden hangisidir?

A. Süfyan es-Sevrî

B. Şu'be b. El-Haccâc

C. İbn Şihab ez-Zührî

D. Alkame b. Kays en-Nehai

Süfyan es-Sevrî: Ebû Abdillâh Süfyân b. Saîd b. Mesrûk es-Sevrî el-Kûfî (ö. 161/778): Kendi adıyla anılan fıkıh mezhebinin imamı, müfessir, muhaddis ve zâhid. İlim yolculukları sayesinde Kûfe'nin yanı sıra Mekke, Medine, Basra ve Dımaşk'ın hadis ve sünnet birikimini şahsında toplayan Süfyân es-Sevrî II. (VIII.) yüzyılda bu birikimi konularına göre **tasnif eden** ilk muhaddislerdendir.

Şu'be b. El-Haccâc: Ebû Bistâm Şu'be b. el-Haccâc b. el-Verd el-Ezdî el-Basrî (ö. 160/776): Tebeu't-tâbiîn neslinden muhaddis, ricâl âlimi. hadis ilmi açısından Şu'be'yi önemli kılan husus, *Kütüb-i Sitte*'de yüzlerce rivayetinin bulunması kadar Basra'da sistemli hadis tasnifini ve ricâl tenkidine dair bilgi toplama ve değerlendirme faaliyetini başlatmış olmasıdır (*DİA*, XXII, 85; XXXII, 170). Hadisin her alanındaki bilgisi dolayısıyla **"emîrü'l-mü'minîn fi'l-hadîs"** diye anılırdı. Zayıf ve metrûk râviler hakkındaki değerlendirmeleriyle Iraklı âlimlere yol göstermiştir. Şâfiî, "Şu'be olmasaydı Irak'ta hadis bilinmezdi" diyerek onun bu özelliğine işaret etmiştir.

İbn Şihab ez-Zührî: Ebû Bekr Muhammed b. Müslim b. Ubeydillâh İbn Şihâb ez-Zührî (ö. 124/742): Tâbiî, hadisleri Emevî Halifesi Ömer b. Abdülazîz'in emriyle resmen tedvin eden âlim. Zührî, Hicaz'ın hadislerini en iyi bilen, Şam ile Hicaz arasında gidip gelen, yaklaşık yirmi yıl süren devlet idarecileriyle ilişkisi dolayısıyla hadislerin yazıya geçirilmesi için gerekli malzemeye kolayca ulaşabilen, gerektiğinde hadislerin yazılması için halifenin kâtiplerini kullanabilen, ayrıca ilmî faaliyetleri bakımından en verimli dönemini yaşayan bir âlimdir. Nitekim Zührî bu imkânları en geniş biçimde kullanmıştır. Benzer imkânlara sahip oldukları halde bunları kısıtlı bir çerçeveden bakarak değerlendiren Sâlih b. Keysân ile Ebü'z-Zinâd gibi muhaddislere göre tedvîn ameliyesini daha geniş bir perspektiften ele aldığı ve sadece fıkha dair olan merfû hadislerle yetinmek yerine her konudaki merfû, mevkuf ve maktû' rivayetleri kaydettiği için bu alandaki en başarılı isim olarak tarihe geçmiştir. Onun tedvîn sürecinde devletin imkânlarını kullandığına dair en önemli gösterge, Halife II. Velîd öldürüldüğünde saraydaki kütüphaneden deve yükleriyle çıkarılan ve "Zührî'nin ilmi" diye anılan kitaplardır

Alkame b. Kays en-Nehai: Ebû Şibl Alkame b. Kays b. Abdillâh b. Mâlik en-Nehaî el-Kûfî (ö. 62/682): Abdullah b. Mes'ûd'un seçkin talebesi, Kûfe fıkıh ve tefsir mektebinin önde gelen temsilcilerinden.

Ek Bilgi: İmam Azam'ın Hoca Silsilesi şu şekildedir:

İbn Mesud

Alkame

İbrahim en-Nehai

Hammad B. Süleyman

İmam Azam

8. Aşağıdakilerden hangisi İmam Malik'in hocaları silsilesinden değildir?

A. Nâfi

B. İbn Mesûd

C. Salim

D. İbn Ömer

İbn Mesud: Ebû Abdirrahmân Abdullāh b. Mes'ûd b. Gāfil b. Habîb el-Hüzelî (ö. 32/652-53) İlk müslümanlardan ve aşere-i mübeşşereden biri, Kûfe tefsir ve fıkıh mekteplerinin kurucusu.

İbn Ömer: Ebû Abdirrahmân Abdullāh b. Ömer b. el-Hattâb el-Kureşî el-Adevî (ö. 73/693): **mükerrerleriyle birlikte 2630 hadis rivayet etmiştir**

Hz. Ömer'in oğlu, en çok hadis rivayet eden, en çok fetva veren yedi sâhâbîden ve abâdileden biri.

Nafi: Ebû Abdillâh Nâfi' b. Hürmüz (Sercis, Kâvus) el-Kureşî el-Adevî el-Medenî (ö. 117/735)

Abdullah b. Ömer'in âzatlı kölesi, tâbiî.

Salim (Sahabi): Mevlâ Ebî Huzeyfe Sâlim b. Ubeyd (Ma'kıl) b. Rebîa (ö. 12/633)

Sahâbî.

Salim (Tabii): Ebû Ömer Sâlim b. Abdillâh b. Ömer b. el-Hattâb el-Kureşî el-Adevî el-Medenî (ö. 106/725): Medineli tâbiî fakihi.

Ek Bilgi: İmam Malik- Nafi- İbn Ömer = En Sahih Senettir

Önemli Bilgi: Muksirun sahabiler

1. **Ebû Hureyre (ra):** İbnu'l-Cevzî'ye göre 5374, Ahmed b. Hanbel'in Müsned'inde: 3848
2. **Abdullah b. Ömer (ra):** İbnu'l-Cevzî'ye göre 2630, Ahmed b. Hanbel'in Müsned'inde: 2019
3. **Enes b. Malik (ra):** İbnu'l-Cevzî'ye göre 2286, Ahmed b. Hanbel'in Müsned'inde: 2178
4. **Hz. Aişe (ra):** İbnu'l-Cevzî'ye göre 2210, Ahmed b. Hanbel'in Müsned'inde: 2403
5. **Abdullah b. Abbas (ra):** İbnu'l-Cevzî'ye göre 1660, Ahmed b. Hanbel'in Müsned'inde: 1696
6. **Cabir b. Abdullah (ra):** İbnu'l-Cevzî'ye göre 1540, Ahmed b. Hanbel'in Müsned'inde: 1206
7. **Ebû Said el-Hudrî (ra):** İbnu'l-Cevzî'ye göre 1170, Ahmed b. Hanbel'in Müsned'inde: 958
8. **Abdullah b. Mesud (ra):** İbnu'l-Cevzî'ye göre 848, Ahmed b. Hanbel'in Müsned'inde: 892
9. **Abdullah b. Amr b. el-As (ra):** İbnu'l-Cevzî'ye göre 700, Ahmed b. Hanbel'in Müsned'inde: 722

9. Aşağıdakilerden hangisi Kütüb-i Tis'a eserlerinden değildir?

A. Sünen-i Tirmizi

B. Sünen-i Dârekutnî

C. Muvattâ

D. Sünen-i Darimî

BUMETİN - DİA

10. Aşağıdakilerden hangisi hadis edebiyatında ale'r-ricâl olarak tasnif edilen eserlerdendir?

A. Musannef

B. Mu'cem

C. Câmi

D. Sünen

11. Aşağıdaki hadis türlerinden hangisinin senedinde ravi düşmesi yoktur?

A. Mu'dal

B. Munkatı'

C. Mürsel

D. Müsned

Mu'dal: Senedin herhangi bir yerinden peşpeşe iki veya daha çok ravinin düştüğü hadistir.

Munkatı': Senedin herhangi bir yerinden bir ravinin düşürülmesi veya peşpeşe olmamak kaydıyla birden fazla ravinin düşürüldüğü hadistir.

Mürsel: Tabii'nin Sahabiyi atlayarak Hz. Peygambere izafe ettiği hadistir.

Müsned: Merfu Muttasıl Hadis

12. Aşağıdakilerden hangisi Hanefilerin ahad haberle amel etme şartlarından değildir?

A. Ravinin rivayetine aykırı amel etmemesi ve ona aykırı fetva vermemesi. – Manevi İnkita

B. Ravi, fıkıh bilgisi ve içtihat ehliyetiyle tanınmış bir kimse değil ise bu ravinin rivayet ettiği hadis, kıyasa ve şer'i esaslara aykırı olmamalıdır.

C. Hadis, "umumu'l-belva" hakkında olmamalıdır.

D. Medine halkının ameline aykırı olmaması

Ahad Haberle Amel Konusunda Mezheb İmamlarının Tavrı; Mezheb imamları ahad hadisle kabul edilmesi için hadisin rivayetinde gerekli olan eda şartlarını (ravinin Müslüman, akıl/baliğ olması, adaletli olması ve zabt sahibi olması) kabul etmekle birlikte başka şartlar da ortaya koymuşlardır.

1- **Hanefilerin Metodu;** üç şartı taşıması suretinde ahad hadisle amel ermişlerdir;

a- **Ravinin rivayet ettiği hadisin aksine davranışta bulunmaması ve fetva vermemesi;** Mesela; Ebu Hureyre (r.a) köpek kabını yaladığında üç kere yıkadığı için onun rivayet ettiği "sizden birinizin kabını köpek yaladığında onu döksün sonra yedi kere yıkasın" hadisiyle amel etmemişlerdir. (Hz. Ayşe ve evlendirme meselesi de böyledir.)

b- **Hadisin çokça meydana gelen bir olayla ilgili olmaması (umum-u belva);** Mesela; Rukuya giderken ve kalkarken ellerin kaldırılması ile alakalı Abdullah b. Ömer'den

rivayet edilen hadisle amel etmemişlerdir. (Besmele'nin cehri okunması meselesi de böyledir.)

c- **Ravinin fakih olduğu bilinmiyorsa onun rivayetinin kıyasa ve şer-i usule aykırı olmaması;** Mesela; Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayet ettiği "musaarrat" hadisini ravinin fakih olduğunun bilinmemesi ile birlikte hadisin şeri usullere aykırı olması sebebiyle kabul etmemişlerdir.

Son şarta iki ayrı eleştiri getirilmiştir;

- Ebu Hanife kıyasa aykırı olsa da fakih olduğu bilinmeyen Ebu Hureyre'den gelen "kim unutarak bir şey yer veya içerse orucunu tamamlasın…" hadisiyle amel etmiştir.
- "musarrat" hadisini fakih olduğu bilinen Abdullah b. Mesud rivayet etmiştir.

2- **Malikilerin Metodu;** Senedi sahih olmakla birlikte sadece "Medine ehlinin ameline uygunluğu" şart koşmuşlardır. Onların bu husustaki delili; Medine ehlinin amelinin onların Peygamberden rivayet ettikleri hadis derecesinde sayılması ve bu sebeple çoğunluğun rivayetinin ferdin rivayetin önüne alınmasının gerekliliğidir. Mesela; "alış veriş yapanların her birine birbirlerinden ayrılmadıkları sürece muhayyerlik vardır" hadisi ile amel ermemişlerdir. (Namazda selam meselesi de böyledir.)

3- **Şafilerin Metodu;** Senedin sahih ve muttasıl olmasını şart koşmuşlar ve Said b. Müseyyeb (çünkü araştırmalar sonucu onun hadislerinin muttasıl olarak başka tariklerde bulunduğu ortaya çıkmıştır. Ve o sadece sikalardan rivayet ederdi.) dışındakilerin mürsel rivayetlerini kabul etmemişlerdir. Mesela; "başlanılmış nafile orucun kazası" ile ilgili hadisle amel etmemişlerdir.

4- **Hanbelilerin Metodu;** Senedin ittisalini bile şart koşmamışlar ve mürsel hadisle amel etmişlerdir. Bu Konuda en geniş onlardır.

13. Aşağıdaki hadiste hangi konudan bahsedilmemiştir?

اجتنِبوا السبعَ الموبقاتِ: الشركُ بالله، والسحرُ، وقتلُ النَّفسِ التي حرَّم الله إلا بالحقِّ، وأكلُ الرِّبا، وأكلُ مالِ اليتيمِ، والتولِّي يومَ الزَّحفِ، وقذفُ المحصناتِ المؤمناتِ الغافِلاتِ

A. Gıybet etmek

B. İffetli hanımlara zina isnadında bulunmak

C. Savaştan kaçmak

D. Faiz

14. **“Meâni’l-Asâr, Müşkilü’l-Asâr, Ahkamü’l-Kur’an, İhtilafü’l-Ulema” eserlerinin müellifi aşağıdakilerden hangisidir?**

A. et-Tabersî

B. el-Makrizî

C. ez-Zürkânî

D. **et-Tahâvî**

Meani’l-Asar, Tahâvî’nin (ö. 321/933) muhtelifü’l-hadîse dair eseri.

Müşkilü’l-hadîs, Tahâvî’nin (ö. 321/933) müşkilü’l-hadîs konusundaki eseri

Ahkamu’l-Kuran, Tahâvî’nin (ö. 321/933) ahkâm âyetlerinin tefsirine dair eseri.

İhtilafu’l-Ulema, fıkhî ihtilâfları konu alan eser Hanefî mezhebi imamları ile Mâlik, Şâfiî, Evzâî, İbn Ebû Leylâ, Süfyân es-Sevrî, Leys b. Sa‘d, Hasan b. Hay gibi fakihlerin görüşlerinin yanı sıra sahâbe ve tâbiînin görüşleri ve Tahâvî’nin kendi değerlendirmelerini ihtiva etmektedir.

et-Tabersî (ö. 548/1154): Döneminde İmâmiyye Şîası’nın önde gelen müfessir, fakih ve âlimlerinden. Mecmaul beyan tefsiri sahibi

Makrizi, Mısırlı tarihçi.

Zürkani, Menâhilü’l-ʿirfân adlı eseriyle tanınan Mısırlı âlim

15. **Bir müellifin, şartlarına uyduğu halde kitabına almadığı hadislerin başka bir müellif tarafından toplanmasıyla oluşan eserlere ne ad verilir?**

A. **Müstedrek**

B. Zevaid

C. Müstahrec

D. Cevami

Müstedrek: Bir müellifin, şartlarına uyduğu halde kitabına almadığı hadislerin başka bir müellif tarafından toplanmasıyla oluşan eserler

Zevaid: Hadis edebiyatında, bir kitabın bir başka hadis eseri ile karşılaştırılıp birincinin ikinciden fazla olarak ihtiva ettiği hadislerin bir araya getirilmesi sonucu oluşan eserler

Müstahrec: Bir hadis kitabındaki rivayetleri daha farklı isnadlarla toplayan hadis kitabı türü.

Cevami: Farklı müelliflerce ve değişik amaçlar doğrultusunda meydana getirilmiş eserlerdeki hadisleri bir araya getirmek suretiyle oluşan eserler

16. Hadis edebiyatı tarihinde “hafızalarda veya değişik yazılı kaynaklarda tesbit edilen rivayetleri bir araya toplama” faaliyetine ne ad verilir?

A. Tesbit dönemi

B. Tedvin dönemi

C. Tehzib dönemi

D. Tasnif dönemi

Tesbit: Hıfz ve kitabet dönemi

Tedvin: Ezberlenen ve bir yere kaydedilen hadisleri yazarak bir araya getirme anlamında terim.

Tasnif: Hadisleri konularına göre veya ravilerine göre derlemek

Tehzib: Bir ilim dalında kaleme alınan özlü eser; bir kitabı kısaltmak, ikmal ve tashih etmek, yeniden düzenlemek suretiyle ortaya konulan eser.

انتقال الحديث الى يومنا

التصنيف	**التدوين**	**الكتابة**	**الحفظ**
(2.asrın ortalarından 4.asrın ortalarına) Bu dönemin son kitabı Beyhaki-Süneni Kübra	Hem dillerde dolaşan hemde kitabette olan her hadisi toplama ve tekrar yazma. Resmi tedvini başlatan: Ömer b. Abdulaziz İbni Şihab ez-Zühri bu dönemin en önemli muhaddisidir	Herhangi bir sahabenin sırf kendisi için yazıp bir bir araya getirmesidir.	İlk dönemden itibaren başlamıştır.

17. İmam Nevevi tarafından iman, ibadet ve ahlak gibi konulara dair hadislerin derlendiği eser hangisidir?

A. Et-Terğib ve’t-Terhib

B. Camiu’l-Usul

C. Riyazu’s-Salihin

D. Dürretü’l-Vaizin

Et-Terğib ve’t-Terhib: Münziri

Camiu’l-Usul: Ahmed Ziyâeddin Gümüşhânevî’nin (ö. 1893) tarikatların usul ve âdâbı ile tasavvuf terimlerini ihtiva eden eseri.

Riyazu’s-Salihin: İmam Nevevi

Dürretü’l-Vaizin: Osman Hopavi

18. Hadis ravilerinin güvenirliğini tespit etmeğe çalışan ilim dalı hangisidir?

A. Dirayetü'l-Hadis İlmi

B. Cerh ve't-Ta'dil İlmi

C. Rivayetü'l-Hadis İlmi

D. Tahammülü'l-Hadis İlmi

Dirayetü'l-Hadis İlmi: Rivayetin hakikati, şartları, çeşitleri ve hükümleri, râvinin halleri ve taşıması gerekli şartları, merviyyâtın nevileri ve ilgili meseleleri konu edinir.

Cerh ve't-Ta'dil İlmi: Ravilerin güvenirliliğini tesbit etmeğe çalışan ilim dalıdır

Rivayetü'l-Hadis İlmi: Resûl-i Ekrem'in söz ve fiillerinin zabtı, rivayeti ve nakliyle ilgilidir

Tahammülü'l-Hadis İlmi: Hadislerin bir hocadan öğrenilmesi, başkalarına öğretilmesi ve rivayet edilmesi metotlarının ortak adı.

Edâ: Hadisi usulüne uygun olarak rivayet etme anlamında terim.

Önemli Bilgi: Tahammül ve eda yolları şu şekildedir:

1- **Sema:** hocanın ezberinden veya yazılı bir metinden okuyarak rivayette bulunması; öğrencinin bizzat duyarak rivayeti almasına **"sema"** denir.

Tahammülü'l hadis çeşitlerinin en kuvvetlisidir**.** Lafızları;

, سمعنا, حدثني, حدثنا, اخبرني, اخبرنا, انبأني, انبأناسمعت

Sema meclislerinde eğer hoca yazdıracak olursa buna **İmla** denir ki tahammül yollarının en kuvvetlisidir.

2- **Kıraat (Arz):** Hocanın huzurunda talebe ezberinden veya elindeki kitaptan hadis okuyup hocanın da ezberinden veya elindeki kitaptan takip ederek dinlemesine "kıraat" denir. Bir başkası hocaya okurken dinliyor da olabilir. Lafızları;

قرات على فلان وهو يسمع, قرىء على فلان و انا اسمع, حدثنا فلان قرائة عليه

3- **İcazet:** Hocanın talebesine duyduklarını veya kitaplarını rivayete izin vermesidir.

4- **Münavele:** Kendisinden nakil ve rivayet etmesi için hocanın, öğrencisine bir kitap veya yazılı bir metin vermesidir. İcazetli münavele bu türün en kuvvetlisidir.

5- **Kitabet:** Hocanın bazı hadisleri yazarak veya yazdırarak vermesidir.

Katibin ve mektubu götürenin sika olması şarttır.

6- **İ'lam:** Hocanın, icazetten söz etmeksizin belli bir hadis veya hadis kitabı için sadece "benim rivayetim işte şudur" diye açıklamada bulunmasına i'lam denir.

7- **Vasiyet:** Ölmek veya yolculuğa çıkmak üzere olan hocanın rivayet izninden söz etmeksizin kitabını öğrencilerinden birisine rivayet etmesidir.

8- **Vicade:** bir kimsenin yazma bir risale veya kitabı bulması, ele geçirmesine vicade denir.

صيغ الأداء

السماع : سمعت، حدثني , سمعنا , حدثنا , اخبرنا

العرض: قرأت عليه، أخبرني قراءة عليه , قرئ على فلان و انا اسمع

الإجازة: أخبرني فلان إجازة، حدثني إجازة

المناولة : أخبرني فلان مناولة

الكتابة : كتب الى فلان قال

الإعلام: فيما اعلمني شيخي ان فلانا حدثنا

الوصية :اوصى الى فلان

الوجادة : وجدت في كتاب فلان

19. Hadisleri anlama ve uygulamayla ilgili olarak söylenilenlerden hangisi doğrudur?

A. Hadisin farklı rivayetleri, konuyu doğru anlamayı kolaylaştırır.

B. Uydurma rivayetler terğib ve terhib konularında kullanılabilir.

C. Hadis metninin sahih olabilmesi için kutsal kitaplara uygun olması gerekir.

D. Sahih hadisle amel etmemek kişiyi dinden çıkarır.

20. Aşağıdaki tasnif türlerinden hangisi hadis edebiyatında ale'l-ebvâb sistem içerisinde yer alır?

A. Etrâf

B. Sünen

C. Müsned

D. Mu'cem

21. Aşağıdaki eserlerden hangisi musannef sistemle te'lif edilmiştir?

A. el-Muvatta

B. Sahîhu Müslim

C. Fethu'l-Bâri

D. Umdetu'l-Kâri

el-Muvatta: İmam Malik – Ale'l-ebvab – bir yörenin musannefi

Sahîhu Müslim: İmam Müslim - Ale'l-ebvab - camii

Fethu'l-Bâri: İbn Hacer – Buhari Şerhi

Umdetu'l-Kâri: Ayni – Buhari Şerhi

22. Aşağıdakilerden hangisi hadis tahammül yollarından değildir?

A. İcâzet

B. Sema'

C. İ'lâm

D. Adl – Ta'dil/Tezkiyesi İfadesi

23. Buhari ile Müslim'in her ikisinin de rivayet ettiği hadise ne ad verilir?

A. Sahih li zatihî

B. Hasen li gayrihî

C. Müttefekun aleyh

D. Manevî Mütevatir

Sahih li zatihî: Sıhhat şartlarının tümüne en üst seviyede sahip ise, ona sahih lizatihi denir.

Hasen li gayrihî: Aslında zayıf olup, başka senedlerle rivayet edilerek (mütabi ve şahid yoluyla) hasen derecesine çıkan hadislerdir.

Müttefekun aleyh: Buhari ile Müslim'in her ikisinin de rivayet ettiği hadisler

Manevî Mütevatir: Aynı anlamdaki bilgilerin farklı lafızlarla rivayet edilmesine manevi mütevatir denir.

24. Aşağıdakilerden hangisi bir hadis ravisinin zabt sahibi olması için aranan şartlardan değildir?

A. Sika ravilere muhalefet etmemesi

B. Hafızasının bozuk olmaması

C. Gafil olmaması

D. Fasık olmaması

Adalet: Kizbu'r-ravi, İttihamu'r-ravi bi'l-kizb, Fısku'r-ravi, Bidatü'r-ravi, Cehaletü'r-ravi

Zabt: Kesratu'l-galat, Fertu'l-gaflet, Vehm, Muhaletü's-sika, Sü-i Hıfz

25. Aşağıdakilerden hangisi kütüb-i sitenin şerhlerinden değildir?

A. Avnu'l-Ma'bûd

B. Tuhfetu‟l-Ahvezî

C. el-Hallu'l-Müdelleh

D. İkmâlü'l-Mu'lim

Avnu‟l-Ma'bûd: Azımabadi – Ebu Davud Şerhi

Tuhfetu‟l-Ahvezî: Mubarekfuri – Tirmizi Şerhi

el-Hallu'l-Müdelleh: Muhammed Naim Ata – Darimi Şerhi

İkmâlü'l-Mu'lim: Kadı Iyaz – Müslim Şerhi

26. Asr-ı saadette yazılan hadis sahifelerinin en meşhuru olan ve "Sahîfe-i Sâdıka" diye adlandırılan eser kime aittir?

A. Sa‛‛d b. Ubade

B. Hemmam b. Münebbih

C. Semure b. Cündeb

D. Abdullah b. Amr b. As

Es-Sahifetü's-sadıka: Abdullah b. Amr b. As (65)

Sahifetü Cabir b. Abdillah(78)

Es-Sahifetü's-sahiha: Hemmam b. Münebbih(131)

27. Zayıf ravinin sika raviye muhalif olarak rivayet ettiği hadise ne ad verilir?

A. Şaz

B. Maruf

C. Münker

D. Müşkilü‛‛l-hadis

Şazz: Makbul bir râvînin kendinden daha makbul olan bir râvîye muhalif olarak rivayet ettiği hadîstir. Kendisinden daha makbul olan ravinin rivayetine de **"mahfuz"** denir.

Münker: Zayıf bir ravinin sika bir raviye muhalefet ederek rivayet ettiği hadistir. Sika ravinin rivayetine **"maruf"** denir.

Müşkilü'l-hadis: Güvenilir iki hadis arasında görünürde zıtlık bulunması anlamında terim.

28. Sahabenin "bu bize emrolundu" , "bu bize yasaklandı" gibi sözleri, hadis çeşitlerinden hangisine girer?

A. Müselsel

B. Hükmen merfu

C. Mürsel

D. Maktu

Müselsel: Ravilerin veya rivayetin şekil ve durumları, baştan sona kadar aynı şekilde rivayet edilen hadislerdir. Birçok çeşidi vardır.

Hükmen merfu: Görünürde bir sahabiye ait olduğu halde, muhtevası ancak vahiyle bilinebilecek bir husus olması dolayısıyla Peygamberimizden (s.a.s) öğrenilmiş olması gereken hadistir.

Mürsel: Tabii'nin Sahabiyi atlayarak Hz. Peygambere izafe ettiği hadistir.

Maktu: Tabiin Sözü

29. Hadis ilminde şeyhin öğrenciye rivayet etmesi için yazıyı veya sahifeyi vermesine ne ad verilir?

A. **Münavele**

B. Mükatebe

C. Vicade

D. Arz

Münavele: Kendisinden nakil ve rivayet etmesi için hocanın, öğrencisine bir kitap veya yazılı bir metin vermesidir. İcazetli münavele bu türün en kuvvetlisidir.

Mükatebe: Hocanın bazı hadisleri yazarak veya yazdırarak vermesidir.

Katibin ve mektubu götürenin sika olması şarttır.

Kıraat (Arz): Hocanın huzurunda talebe ezberinden veya elindeki kitaptan hadis okuyup hocanın da ezberinden veya elindeki kitaptan takip ederek dinlemesine "kıraat" denir. Bir başkası hocaya okurken dinliyor da olabilir.

Vicade: bir kimsenin yazma bir risale veya kitabı bulması, ele geçirmesine vicade denir.

30. Hangisi Buhari'nin şerhlerinden değildir?

A. İlâmu‟s-Sünen

B. Umdetü‟l-Kari

C. **Edebu‟l-Müfred**

D. İrşadü‟s-Sâri

İlâmu‟s-Sünen: Hattabi

Umdetü‟l-Kari: Ayni

Edebu‟l-Müfred: Şerh Değil

İrşadü‟s-Sâri: Kastallani

31. İbn-i Hacer'in Bülûğu'l-Meram isimli eseri başlıca hangi konuları içerir?

A. Siyer

B. **Ahkâm**

C. Fiten

D. Melâhım

Siyer ve Meğazi: Hz. Peygamber'in hayatını ve şahsiyetini, tebliğ faaliyetlerini, siyasî ve askerî mücadelelerini konu alan bilim dalı.

Fiten ve Melahim: Gelecekte ortaya çıkacak sosyal kargaşa, iç savaş gibi önemli olaylar ve kıyamet alâmetlerine dair haberlerle bunlara ilişkin literatürü ifade eden terim.

32. Aşağıdakilerden hangisi vahiy kâtiplerinden değildir?

A. Halid b. Velid

B. Muaviye

C. **Süfyân-i Sevri**

D. Sabit b. Kays

33. Hz. Peygamberin (sav) fizikî özelliklerini anlatan eserlere ne ad verilir?

A. Hilye

B. Meğazi

C. Mi‘‘raciye

D. Kaside

33- A

34. Hadis usulü açısından aşağıdakilerden hangisi ‘sema’ lafızları arasında yer almaz?

A. حدّثنا

B. أنبأنا

C. ناوَلَني

D. ذكر لنا

34- C

35. Sadece merfu hadisleri fıkıh konularına göre tasnif eden eserlere ne ad verilir?

A. Musannef

B. Câmî

C. Müsned

D. Sünen

35- D

36. Cerh sebepleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

A. Fısk

B. Vehm

C. Bid'at

D. Cehalet

36- B

37. Aşağıdaki tanımlardan hangisi yanlıştır?

A. Mürsel hadis; tabiinin sahabeyi atlayarak direkt Hz. Peygamber'e izafe ettiği hadistir.

B. Merfû hadis; Hz. Peygamber'e izafe edilen söz, fiil ve takrirlerdir.

C. Maktu hadis; rivayetin tabiine izafe edilmesidir.

D. Mevkuf hadis; senedinde sahabe bulunmayan hadistir.

37- D

38. Aşağıdaki müelliflerden hangisinin 'kütüb-ü tis'a' içerisinde eseri yoktur?

A. İmam Mâlik

B. Darekutnî

C. Ahmed b. Hanbel

D. Dârimî

38- B

39. Senedi muttasıl olarak rivayet edilmiş olan merfu hadise ne ad verilmiştir?

A. Sahih

B. Müfred

C. Müsned

D. Müselsel

39- C

40. Hadisler, kaynak gösterilirken kullanılan metotlara yönelik aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A. Müslim ve Muvatta'da kitap adı ve hadis numarası verilir.

B. Buhari, Ebu Davut, Tirmizi'de kitap adı ve bab numarası verilir.

C. İbn Mâce'de bab ismi ve hadis numarası verilir.

D. Ahmet b. Hanbel'in Müsnedi'nde cilt ve sayfa numarası verilir

40- C

41. "Râvi ile Hz. Peygamber arasında en az vasıtanın (ravinin) olduğu senede .... denir." Boşluğa gelmesi gereken kavram, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A. Mu'dal

B. Munkatı'

C. Âlî isnad

D. Nâzil isnad

41- C

42. Kendisinden sadece bir kişinin rivayette bulunduğu, yani bir kişi dışında râvisi olmayana ne ad verilir?

A. Mestur

B. Mechulü'l-Ayn

C. Mechulü'l-Hal

D. Müdelles

42- B

43. Aşağıdaki kitapların hangisi 'sünen-i erbaa'nın içinde yer almaz?

A. Sünen-i Tirmizi

B. Sünen-i İbn Mace

C. Sünen-i Nesai

D. Sünen-i Darimi

43- D

44. Aşağıdakilerden hangisi sadece sahabe hakkında yazılan ricâl eserlerinden değildir?

A. İbni Hacer- Tacu'l-menfaa

B. İbn-i Esir- Üsdü'l-ğabe

C. Mervezi- Kitabu'l-ma'rife

D. Abdülberr- el-İstiab

44- A

45. Aşağıdakilerden hangisi hadis tahammul ve eda yollarından değildir?

A. İcâzet

B. Mukâtebe

C. Mucâheze

D. Vicade

45- C

46. Hadis kitaplarında geçen aşağıdaki konu başlıklarından hangisi ahlâkla ilgili değildir?

A. Birr ve Sıla

B. Rekâik

C. Zühd

D. Melâhim

46- D

47. Aşağıdakilerden hangisi 'hadis yolculukları'nın faydaları arasında yer almış olamaz?

A. Ortak bir din dilinin oluşmasında faydalı olmuştur.

B. Hadislere olan güveni artırmıştır.

C. Mevzu hadislerin yayılmasına zemin hazırlamıştır.

D. Rical bilgisinin gelişmesine katkı sağlamıştır

47- C

48. Mütevatir hadislerle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A. Mütevâtir hadis, cem-i gafir tarafından nakledilmelidir.

B. Suyuti ve Kettani'nin mütevatir hadislerle ilgili kitabları vardır.

C. Sahih hadisler mütabaat yoluyla mütevatir olabilir.

D. Mütevâtir hadis, görme veya işitme fiiline dayanmalıdır.

48- C

49. Aşağıdakilerden hangisi halk dilinde meşhur olan bir rivayetin hadis olup olmadığını araştırmak için ilk bakılması gereken eserlerden biridir?

A. Aclûnî, Keşfu'l-hafâ

B. İbn Arrâk, Tenzihü'ş-şerîa

C. Suyutî, el-Leâli'l- Masnû'a fi'l-Ehâdîsi'l-Mevzûa

D. Beğavî, Mesâbihü's-sünne

49- A

50. Geleceğe ve gelecekte olacak bir takım olaylara, ayrıca kıyamet alametlerine dair konuları içeren hadisler, hadis kitaplarının hangi bölümünde bulunur?

A. Rikâk

B. Melâhim

C. İ'tisâm

D. Hudûd

50- B